



مقطع تحصیلی: کاردانی کارشناسی رشته: معماری ترم: اول سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۱۳۹۹

نام درس: جامعه شناسی عمومی نام و نام خانوادگی مدرس: مرضیه ذوالفقاری

آدرس email مدرس: marzieh.zolfaghari@gmail.com تلفن همراه مدرس: ۰۹۱۲۹۳۰۴۱۸۹

جزوه درس جامعه شناسی عمومی مربوط به هفته : چهارم پنجم

text: دارد ندارد voice: دارد ندارد power point: دارد ندارد

تلفن همراه مدیر گروه: ۰۹۱۹۴۴۲۰۰۴

فرایند پژوهش

فرایند پژوهش از هنگامی که تحقیق آغاز می شود، تا زمانیکه یافته های آن منتشر می شود و نتایج آن در دسترس قرار می گیرد، دربرگیرنده چند مرحله متمایز است.

مسئله پژوهش

همه پژوهش ها از یک مسئله پژوهشی آغاز می شوند. این مسئله گاهی ناشی از جهل و نادانی نسبت به واقعیت ها است. شاید ما فقط در پی پیشبرد دانش خویش نسبت به بعضی نهادها، فرایندهای اجتماعی یا فرهنگ ها باشیم. شاید پژوهشگر بخواهد به پرسش هایی از این دست پاسخ دهد که چه نسبتی از جمعیت دارای عقاید نیرومند دینی است؟ و یا موقعیت اقتصادی زنان تا چه حد با موقعیت اقتصادی مردان فاصله دارد؟

اما بهترین پژوهش های جامعه شناختی پژوهش هایی هستند که مسئله آغازین آن ها یک معما باشد. معما فقط فقدان اطلاعات در یک زمینه نیست، بلکه شکافی در ادراک ما نسبت به یک موضوع نیز هست. بخش بزرگی از مهارت و چیره دستی در انجام پژوهش های ارزشمند جامعه شناسی عبارت است از تشخیص درست چنین معماهایی. پژوهشی که در پی حل یک معماست، به جای اینکه فقط به پرسشی مثل «وضعیت از چه قرار است؟» پاسخ دهد، تلاش می کند به فهم ما از چرایی وقوع رویدادها چیزی بیفزاید.

بنابراین ممکن است چنین پرسش هایی مطرح شود که چرا الگوهای عقیده دینی در حال تغییر است؟ و یا چرا تعداد زنان در مشاغل پر منزلت کم است؟



هیچ تحقیقی کار منفرد و یگانه‌ای نیست. مسائل پژوهشی بخشی از کار مستمر و پیوسته‌ای هستند، هر برنامه پژوهشی ممکن است به برنامه پژوهشی دیگر بینجامد، چون مسائلی از دل هر پژوهش زاده می‌شود که پژوهشگر قبلاً آن‌ها را در نظر نگرفته بود.

همچنین یک جامعه‌شناس ممکن است با خواندن کارهای پژوهشگران دیگر در کتاب‌ها و نشریه‌های تخصصی به واسطه تجربه و اطلاع شخصی خود نسبت به روندهای معینی در جامعه، مسائلی را کشف کند.

برای مثال طی سال‌های اخیر برنامه‌های متعدد و روزافزونی وجود داشته که در پی معالجه بیماران ذهنی و روانی در اجتماع بودند، نه اینکه آن‌ها را در بیمارستان‌های روانی حبس کنند. شاید جامعه‌شناسان به این فکر کنند که چه چیزی موجب این تغییر دیدگاه نسبت به بیماران روانی شده است؟ پیامدهای احتمالی چنین برنامه‌هایی برای خود این بیماران و برای بقیه اعضای اجتماع چیست؟

مرور شواهد و مدارک

هنگامیکه مسئله مشخص شد گام بعدی در فرایند پژوهش معمولاً این است که شواهد و مطالب موجود درباره این مسئله مرور شود. ممکن است پژوهش‌های پیشین به نحو مطلوب و رضایت بخشی این مسئله را حل کرده باشد. اگر هم چنین نباشد باز هم پژوهشگر باید همه پژوهش‌های مربوطه موجود را مرور کند. استفاده از اندیشه‌های دیگران به جامعه‌شناس کمک می‌کند که با مسائل و دشواری‌های احتمالی پژوهش و روش‌هایی آشنا شود که می‌توان از آن‌ها استفاده کرد.

دقت و صراحت بخشیدن به مسئله

مرحله سوم این است که تقریر روشن و دقیقی از مسئله پژوهش به عمل آوریم. اگر درباره این مسئله مطالب مکتوبی وجود داشته باشد، پژوهشگر باید با دست پر از کتابخانه بیرون بیاید و طرح خوبی درباره چگونگی پرداختن به این مسئله در ذهن داشته باشد. حدس و گمان‌هایی که در این مرحله درباره ماهیت این مسئله داریم گاهی ممکن است به فرضیه مشخصی تبدیل شود. پژوهش در صورتی اثربخش خواهد بود که فرضیه مذکور به



نحوی فرمول بندی شود که مطالب و شواهد مربوط به واقعیت را بتوان مدرکی دال بر تایید یا رد آن فرضیه محسوب کرد.

پرواندن طرح پژوهش

در این مرحله پژوهشگر باید تصمیم بگیرد که مواد و مصالح پژوهشی را چگونه باید گردآوری کند. طیفی از روش‌های گوناگون پژوهشی وجود دارد و انتخاب از میان آن‌ها به اهداف کلی مطالعه و همچنین بستگی به جنبه‌های مورد تحلیل در پژوهش بستگی خواهد داشت.

اجرای پژوهش

در این مرحله داده‌های مربوط به پژوهش گردآوری شده و اطلاعات ثبت می‌شوند.

تفسیر نتایج

پس از اینکه مواد و مصالح لازم برای تجزیه و تحلیل جمع آوری شد پژوهشگر باید به بیرون کشیدن معانی و مضامین داده‌های گردآوری شده و ربط دادن آن‌ها به مسئله پژوهش پردازد.

گزارش یافته‌ها

گزارش پژوهش توضیح و تبیینی درباره ماهیت پژوهش ارائه می‌دهد و می‌کوشد نتایج به دست آمده را توجیه کند.



خلاصه‌ای از فرایند پژوهش

